

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. gruodžio 6 d. Nr. 21RE1- (AG1-274/12-2023)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė), Edvardo Juciaus ir Dariaus Saveikio (pranešėjas),

Sekretoriaujant J.D.,

dalyvaujant pareiškėjui R.E.,

dalyvaujant atsakovės Kauno miesto savivaldybės administracijos atstovei Teisės ir konsultavimo skyriaus vyr. specialistei K.G.,

viešajame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka, surengtame nuotoliniu būdu naudojant Microsoft Teams programinę įrangą, išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjų R.E. ir M.E. 2023 m. spalio 31 d. skundą atsakovui Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-05 sprendimo Nr. 89620 (toliau – Skundžiamas sprendimas) panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjai R.E. ir M.E. (toliau kartu - pareiškėjai) kreipėsi į Komisiją su 2023 m. spalio 31 d. skundu, prašydami „panaikinti skundžiamą sprendimą Nr. 89620“.

Skunde nurodė, kad (*duomenys neskelbtini*), Kaunas, butui nebuvo paskirta būsto šildymo išlaidų kompensacija (b. l. 1, 2).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija prašo pareiškėjų R.E. ir M.E. 2023 m. spalio 31 d. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjų skundą atsakovė paaiškino, kad pareiškėjas R.E. kreipėsi į atsakovę 2023-09-13 su Prašymu skirti kompensaciją už laikotarpį nuo 2023-09-01 iki 2024-04-30. Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-05 sprendimu Nr. 89620 pareiškėjo prašymas buvo netenkintas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Paramos įstatymas) 6 straipsnio 1 punkte ir 7 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais. Atsakovė pacitavo Paramos įstatymo 6 ir 7 straipsnio 1 dalies nuostatas ir atkreipė dėmesį Paramos įstatymo 14 straipsnio nuostatas dėl skiriant piniginę socialinę paramą į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą įskaitomą bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimą turtą.

Atsakovė paaiškino, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui įvertinus turto rūšies normatyvus buvo nustatyta, kad bendras turto vertės normatyvas yra 112347,00 EUR. Atsižvelgiant į Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus išvadoje „Dėl teisės į piniginę socialinę paramą“ (toliau - Išvada) pateiktus deklaruoto turto vertės duomenis, matoma, kad tiek įregistruotų statinių vertė, tiek turimos piniginės lėšos viršija numatytą turto vertės normatyvą. Atsakovė nurodė, kad yra akivaizdu, jog turimo turto vertė, kuri

sudaro 129 860,87 EUR, viršija nustatytą vertės normatyvą, kuris laiduotų teisę gauti socialinę paramą.

Atsakovė pacitavo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnio, reglamentuojančio skundžiamų teisės aktų panaikinimo pagrindus, nuostatas bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką (2010-01-21 nutartį administracinėje byloje Nr. A442-128/2010 ir kt.) ir nurodė, kad nesutiktina su pareiškėjų pozicija, kad priimtas sprendimas neskirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijos turi būti panaikintas.

Atsakovės nuomone, Kauno miesto savivaldybės administracija priėmė teisėtą ir pagrįstą sprendimą, todėl naikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-05 sprendimo Nr. 89620 nėra pagrindo (b. l. 15-20).

Žodinio Komisijos posėdžio metu pareiškėjas R. E. papildomai nurodė bei paaiškino, kad: praėjusį šildymo sezoną už šildymą bei karštą vandenį už butą buvo priskaičiuojama virš 300 eurų už mėnesį, pusė šios sumos (pa)dengdavo savivaldybės skiriama kompensacija; jo sutuoktinė yra ligotas žmogus – turi išeminę aritmiją, dėl ko nuolat būna ligoninėje; jų ginčo butas (*duomenys neskelbtini*), Kaunas, yra sename name, už kurio remontus, kaip antai: vamzdyno remontą, įvairias inžinierinių tinklų rekonstrukcijas, irgi reikia papildomai mokėti kiekvieną mėnesį nemažas sumas; nurodė, kad jų banko sąskaitoje (-ose) būna ne tik santaupų likučiai, bet ir nuolat gaunamos pensijų sumos; prieštaravo dėl atsakovės nustatyto ginčo buto (*duomenys neskelbtini*), Kaunas, įvertinimo skaičiuojant kompensaciją. Akcentavo, kad 1 m² šio sename name esančio buto vertė galėtų būti daugiausia 800 eurų bei pažymėjo, kad kartu su skundu Komisijai buvo pateiktas VĮ Registrų centras Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas (2021-07-07 data, vidutinės rinkos vertės nustatymo data 1997-04-09, nurodyta buto vidutinė rinkos vertė yra 2 347 eurų) (b.l. 4).

Žodinio Komisijos posėdžio metu atsakovės Kauno miesto savivaldybės administracijos atstovė Teisės ir konsultavimo skyriaus vyr. specialistė K. G. papildomai nurodė bei paaiškino, kad: praėjusį šildymo sezoną pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą išvis nebuvo vertinamas turto vertės normatyvas, o šiomet tai privaloma yra (i)vertinti; priimdama Skundžiamą sprendimą atsakovė vadovavosi nuo 2023 m. spalio 1 dienos galiojančia Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo redakcija.

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl atsakovės Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-05 sprendimo Nr. 89620 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ teisėtumo ir pagrįstumo (b.l. 3, 21).

Dėl byloje nustatytų aplinkybių

Byloje esančiais įrodymais nustatyta, kad pareiškėjams nuosavybės teise, tam tikromis dalimis, priklauso butas, esantis (*duomenys neskelbtini*), Kaune (unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*) (b. l. 4). Šiame būste pareiškėjai yra deklaravę savo gyvenamą vietą (b. l. 35, 36).

Pareiškėjas R.E. kreipėsi į Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrių su 2023-09-13 prašymu – paraiška piniginei socialinei paramai gauti Nr. 72549 prašydamas skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją, karšto vandens išlaidų kompensaciją ir geriamojo vandens išlaidų kompensaciją už laikotarpį nuo 2023-09-01 iki 2024-04-30 (b. l. 37-39).

Pareiškėjas 2023-09-13 rašte Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui nurodė, kad yra informuotas, kad sprendimo priėmimo metu bus vertinamas turtas ir sutinka, kad Socialinės paramos skyrius tikrintų pareiškėjo turimo nekilnojamojo turto duomenis iš Registrų Centro. Taip pat nurodė, kad piniginių lėšų turi 4 000 Eur (b. l. 44).

VĮ „Registrų centras“ 2023-09-21 išrašė nurodyta, kad R.E. , a.k. (*duomenys neskelbtini*), gim. (*duomenys neskelbtini*), nuosavybės teise valdo žemės sklypus (*duomenys neskelbtini*) Jonavos r. sav., (*duomenys neskelbtini*) sen., (*duomenys neskelbtini*)k., Tulpių g. 10 ir 46/3890 Jonavos r. sav.,

Užsalių sen., Girininkų II k., (*duomenys neskelbtini*)g. ir patalpą/butą (*duomenys neskelbtini*), Kaunas, (*duomenys neskelbtini*) (b. l. 24).

Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės 2023-09-21 išrašo duomenimis pareiškėjui R. E. priklauso 19/100, o pareiškėjai M. E. 81/100 buto, esančio (*duomenys neskelbtini*), Kaune (unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)). Vidutinė rinkos vertė – 116 000 Eur (b. l. 25).

Nekilnojamojo turto registro 2023-09-21 pažymyje socialinei paramai gauti nurodyta, kad žemės sklypas, unikalus daikto numeris (*duomenys neskelbtini*), esantis Jonavos r. sav., (*duomenys neskelbtini*) sen., (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) g., nuosavybės teise priklauso pareiškėjams R. E. ir M. E. . Vidutinė rinkos vertė: 2 590 Eur (b. l. 26).

Nekilnojamojo turto registro 2023-09-21 pažymyje socialinei paramai gauti nurodyta, kad žemės sklypas, unikalus daikto numeris (*duomenys neskelbtini*), esantis Jonavos r. sav., (*duomenys neskelbtini*) sen., (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) g., nuosavybės teise priklauso pareiškėjui R. E.. Vidutinė rinkos vertė: 5 460 Eur (b. l. 27).

VĮ „Registru centras“ 2023-09-21 išrašė nurodyta, kad M. E., a.k. (*duomenys neskelbtini*), gim. (*duomenys neskelbtini*), nuosavybės teise valdo žemės sklypą (*duomenys neskelbtini*) Jonavos r. sav., (*duomenys neskelbtini*) sen., (*duomenys neskelbtini*)k., (*duomenys neskelbtini*) g. ir (*duomenys neskelbtini*) statinius, Kaunas, (*duomenys neskelbtini*) bei patalpą/butą (*duomenys neskelbtini*), Kaunas, (*duomenys neskelbtini*) (b. l. 28).

Nekilnojamojo turto registro 2023-09-21 pažymyje socialinei paramai gauti nurodyta, kad pastatas - ūkinis pastatas, unikalus daikto numeris: (*duomenys neskelbtini*), esantis (*duomenys neskelbtini*). Vidutinė rinkos vertė: 340 Eur; 14/100 dalis pastato – ūkinio pastato, unikalus daikto numeris (*duomenys neskelbtini*), vidutinė rinkos vertė: 1 560 Eur, nuosavybės teise priklauso pareiškėjai M. E. (b. l. 29-33).

SODRA duomenų bazės 2023-09-13 išrašė nurodyta, kad pareiškėjui R. E. laikotarpiu 2023-06-01 – 2023-09-30 priskaičiuota 2 964,60 Eur senatvės pensijos (b. l. 40).

VĮ „Regitra“ – Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro 2023-09-13 išrašė nurodyta, kad pareiškėjas R. E. yra automobilio Audi A6 valdytojas/savininkas (b. l. 41).

SODRA duomenų bazės 2023-09-13 išrašė nurodyta, kad pareiškėjai M. E. laikotarpiu 2023-06-01 – 2023-09-30 priskaičiuota 1 621,96 Eur senatvės pensijos (b. l. 43).

Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus išvadoje dėl teisės į piniginę socialinę paramą nurodyta, kad įvertinus 2023-09-13 prašymo-paraiškos Nr. 72549 prieduose pateiktus duomenis nustatyta, kad R. E., deklaravęs gyvenamą vietą (*duomenys neskelbtini*), Kaunas, ir jo šeima (arba bendrai gyvenantys asmenys) neturi teisės į piniginę socialinę paramą, nes deklaruoto turto vertė viršija nustatytą turto vertės normatyvą. Nustatytas bendras turto vertės normatyvas: 112 347,00. Deklaruoto turto vertė: 129 860,87 (b. l. 23).

Atsakovė Skundžiamu sprendimu vadovaudamasi Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu ir Kauno miesto savivaldybės tarybos nustatyta tvarka patvirtintu piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašu nustatė, kad teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2023-09-01 iki 2024-04-30 pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą - Kaunas, (*duomenys neskelbtini*), neturi R. E. ir M. E. Skundžiamame sprendime taip pat nurodyta, kad prašymas skirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nepatenkintas vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 6 str. 1 p. ir 7 str. 1 d. (nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą) (b. l. 3, 21).

Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius 2023-10-05 pranešimu Nr. 15264 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ vadovaudamasi Paramos įstatymu informavo pareiškėją R. E., kad pagal pareiškėjo 2023-09-13 pateiktą prašymą - paraišką Nr. 72549 piniginei socialinei paramai gauti 2023-10-05 sprendimu Nr. 89620 nustatyta, kad pareiškėjas (bendrai gyvenantys asmenys) neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas už laikotarpį nuo 2023-09-01 iki 2024-04-30. Nurodė, kad pareiškėjo R. E. prašymas skirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens kompensacijas nepatenkintas vadovaujantis Paramos įstatymo 6 str. 1 p. ir 7 str. 1 d. (nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą) (b. l. 22).

Dėl ginčui taikytino teisinio reguliavimo

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (*akto redakcija, galiojusi nuo 2023-04-01 iki 2023-09-18 (galiojusi pareiškėjo R. E. 2023-09-13 pateikto prašymo - paraiškos Nr. 72549 piniginei socialinei paramai gauti Kauno miesto savivaldybės administracijai metu), akto redakcija, galiojusi nuo 2023-09-19 iki 2023-09-30, bei akto redakcija, galiojanti nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30 (skundžiamo Komisijai 2023-10-05 Kauno miesto savivaldybės administracijos sprendimo Nr. 89620 priėmimo metu, skundo Komisijai pateikimo metu ir administracinės bylos iškėlimo metu, bei bylos nagrinėjimo ir Komisijos sprendimo paskelbimo metu)) ir įgyvendinant Paramos įstatymą Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtinto Piniginės socialinės paramos Kauno miesto savivaldybės nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) (*Kauno miesto tarybos 2015-01-22 sprendimas Nr. T-14, redakcija, galiojanti nuo 2020-10-22*), nuostatos, taip pat Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ).*

Paramos įstatymas nustato nustatyti piniginės socialinės paramos teikimo principus, finansavimo šaltinius, piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat piniginės socialinės paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugę asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas. Piniginės socialinės paramos teikimo principai yra įtvirtinti Paramos įstatymo 3 straipsnyje. Pagal Paramos įstatymo 4 straipsnio 1 dalį piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų. Paramos įstatymo 5 straipsnis išskiria dvi piniginės socialinės paramos rūšis: 1) socialinę pašalpą; 2) būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos. Teisė į kompensacijas įgyjama atitinkant Paramos įstatymo 7 straipsnyje numatytus reikalavimus. Šiame straipsnyje reglamentuota, kad gyvenamąją vietą būste deklaravę arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus šiuos reikalavimus: 1) bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į kompensacijas, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas; 2) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą; 3) įsiskolinusieji už būsto šildymą ir (ar) karštą vandenį, ir (ar) geriamąjį vandenį su energijos, kuro, vandens tiekėjais yra sudarę sutartį (sutartis) dėl dalies skolos apmokėjimo, kas mėnesį gražinant ne daugiau kaip 20 procentų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų, arba teismas yra priteisęs apmokėti skolą.

Paramos įstatymo 8 straipsnyje reglamentuojamos sąlygos teisei į socialinę paramą nustatyti. Kompensacijų dydis nustatytas Paramos įstatymo 11 straipsnyje. Normatyvai kompensacijoms apskaičiuoti nurodyti Paramos įstatymo 12 straipsnyje.

Paramos įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad skiriant piniginę socialinę paramą, į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą įskaitomas šis bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimas turtas: 1) statiniai, tarp jų ir nebaigti statyti statiniai; 2) privalomos registruoti transporto priemonės; 3) privaloma registruoti žemės ūkio technika; 4) žemė, įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių; 5) gyvuliai, paukščiai, žvėreliai, bičių šeimos, jeigu jų bendra vertė viršija 1 160 eurų; 6) akcijos, obligacijos, vekseliai ir kiti vertybiniai popieriai, pajai, jeigu jų bendra vertė viršija 580 eurų; 7) meno kūriniai, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai, taurieji metalai, kurių vieneto vertė viršija 580 eurų; 8) piniginės lėšos, turimos bankuose, kitose kredito įstaigose ir ne bankuose bei ne kitose kredito įstaigose, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų, išskyrus gautą vaikui (įvaikiui) išlaikyti priteistą konkrečią pinigų sumą; 9) gautos (negražintos) paskolos ar jų dalis, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų, išskyrus aukštųjų mokyklų studentams

teikiamas valstybės paskolas arba valstybės remiamas paskolas, kreditus būstui atnaujinti (modernizuoti), jeigu daugiabučio namo butų savininkai įgyvendino ar įgyvendina valstybės ir (ar) savivaldybės remiamą daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektą, ir gautas (negražintas) paskolas nekilnojamajam turtui pirkti (statyti); 10) kitiems asmenims paskolintos (negražintos) piniginės lėšos ar jų dalis, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų; 11) valstybės kompensacijos už valstybės išperkamą nekilnojamąjį turtą ir atkuriamos santaupos bei kitos atkuriamos lėšos. Nurodyto straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą įskaitoma per pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpį, praėjusį nuo paskutinio duomenų apie turtą pateikimo, perleisto nuosavybėn kitam asmeniui šio straipsnio 1 dalies 1–8 punktuose nurodyto turto arba jo dalies vertė, kuri nenurodoma kaip bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybėn įsigyto naujo turto vertė ar gautos pinigines lėšos.

Turto vertės normatyvo apskaičiavimas reglamentuotas Paramos įstatymo 16 straipsnyje: šio įstatymo 15 straipsnyje nurodytas kiekvieno tipo (būsto ir žemės ploto) nekilnojamojo turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui nustatomas atitinkamo tipo nekilnojamojo turto ploto normatyvą dauginant iš prašymą-paraišką pateikusio asmens deklaruotos gyvenamosios vietos ar vietos, kurioje nuomojamas būstas, nekilnojamojo to tipo turto ploto vieneto normatyvinės vertės, o kai neturi gyvenamosios vietos, – savivaldybės, kurios teritorijoje gyvena, nekilnojamojo to tipo turto ploto vieneto žemiausios normatyvinės vertės (16 str. 1 d.); šio įstatymo 15 straipsnyje nurodyto kiekvieno tipo nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinę vertę nustato ir valstybės įmonės Registrų centro interneto svetainėje skelbia valstybės įmonė Registrų centras pagal kiekvienų metų sausio 1 dieną vidutines nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose bei kitose savivaldybių teritorijose (16 str. 2 d.); nekilnojamojo turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant abiejų tipų (būsto ir žemės ploto) nekilnojamojo turto normatyvines vertes (16 str. 3 d.); kilnojamojo turto, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant 20 valstybės remiamų pajamų dydžių vienam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui arba vienam gyvenančiam asmeniui, 15 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam kitam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui ir 10 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam vaikui (įvaikiui) iki 18 metų (16 str. 4 d.); piniginių lėšų, nurodytų šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 8 punkte, normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant 15 valstybės remiamų pajamų dydžių vienam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui arba vienam gyvenančiam asmeniui, 10 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam kitam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui ir 5 valstybės remiamų pajamų dydžius kiekvienam vaikui (įvaikiui) iki 18 metų (16 str. 5 d.); turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant nekilnojamojo turto vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 3 dalyje, kilnojamojo turto, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 4 dalyje, ir piniginių lėšų normatyvą, nurodytą šio straipsnio 5 dalyje (16 str. 6 d.).

Paramos įstatymo 17 straipsnyje nustatyta, kokios visų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamos pajamos įskaitomos skiriant piniginę socialinę paramą, o 19 straipsnyje reglamentuotas pajamų kompensacijoms gauti apskaičiavimas.

Paramos įstatymo 20 str. 1 d. nustatyta, kad bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, kurie Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, dėl pinigines socialinės paramos kreipiasi į deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės arba savivaldybės, kurios teritorijoje yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, administraciją [...]. Paramos įstatymo 20 str. 2 d. nustatyta kreipimosi dėl pinigines socialinės paramos tvarka, pagal kurią kreipdamasis dėl pinigines socialinės paramos, asmuo turi pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos prašymą-paraišką ir jos priedus (toliau – prašymas-paraiška) ir prašyme-paraiškoje nurodyti pinigines socialinės paramos skyrimui ir apskaičiavimui būtinus duomenis apie: 1) save ir bendrai gyvenančius asmenis; 2) veiklos pobūdį; 3) turimą turtą ir šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 6–11 punktuose ir 2

dalyje nurodyto turto vertę; 4) gaunamas pajamas; 5) kitą piniginei socialinei paramai gauti būtiną informaciją. Paramos įstatymo 20 str. 3 d. nustatyta, jog prie prašymo-paraiškos pridedamos bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pažymos apie Paramos įstatymo 17 straipsnyje nurodytas pajamas, gautas per 3 praėjusius mėnesius iki mėnesio, nuo kurio skiriama pinigine socialinė parama, arba, jeigu pajamų šaltinis yra pasikeitęs arba tą mėnesį, nuo kurio skiriama pinigine socialinė parama, yra gauta vienkartinė išmoka ar iš karto už du ir daugiau mėnesių išmokėtos kas mėnesį gaunamos pajamos, pajamas to mėnesio, nuo kurio skiriama pinigine socialinė parama, išskyrus atvejus, kai savivaldybės administracija duomenis gauna iš valstybės ir žinybinių registrų bei valstybės informacinių sistemų. Visų prašyme-paraiškoje pateiktų duomenų teisingumą prašymą-paraišką pateikęs asmuo patvirtina savo parašu.

Piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų pareigos yra nustatytos Paramos įstatymo 25 straipsnyje, o Administracijos pareigos ir teisės teikiant pinigine socialinę paramą – šio įstatymo 23 straipsnyje.

Paramos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyta, kad patikrinus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašius buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, savivaldybės administracijai suteikiama teisė savivaldybės tarybos nustatyta tvarka skirti kompensacijas, jeigu išlaidos už būsto šildymą, už faktinį geriamojo vandens ir (ar) karšto vandens kiekį atitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytus kompensuojamus dydžius, tačiau bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punkte nustatytų reikalavimų.

Aprašo 7 punkte nustatyta, kad prašymą-paraišką pateikęs asmuo pateikia duomenis apie mėnesio, einančio prieš prašymo-paraiškos pateikimo mėnesį, paskutinę dieną turimą turtą, nurodytą Įstatymo 14 straipsnyje, ir tai patvirtinančius dokumentus, išskyrus atvejus, kai Socialinės paramos skyrius duomenis gauna iš valstybės ir žinybinių registrų bei valstybės informacinių sistemų. Šie duomenys, jei nėra pasikeitimų, pateikiami kas 12 mėnesių. Šiam terminui pasibaigus pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpiu (iki paramos teikimo laikotarpio pabaigos) naujų dokumentų apie turimą turtą pateikti nereikia, Aprašo 7¹ punkte nurodyta, kad 7 punkte nurodyta nuostata dėl turimo turto vertinimo netaikoma iki dienos, kai sueina 6 mėnesiai po to, kai buvo atšaukta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-02-26 nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ paskelbta ekstremalioji situacija ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-03-14 nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ paskelbtas karantinas, arba kai sueina jų paskelbimo terminai.

Aprašo 10 punkte nurodyta, kad turto, nurodyto Įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose, vertę nustato Socialinės paramos skyrius, vadovaudamasis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos parengta metodika ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintomis žemės ūkio produkcijos sąlyginėmis vertėmis.

Kompensacijos skiriamos, kai bendrai gyvenantys asmenys ar vienas gyvenantis asmuo atitinka visus Įstatymo 7 straipsnyje nurodytus reikalavimus (Aprašo 21 p.). Socialinės paramos skyriaus tam įgalioti atsakingi darbuotojai (toliau – atsakingi darbuotojai), vadovaudamiesi Įstatymu ir Aprašu, nustato vieno gyvenančio asmens ar bendrai gyvenančių asmenų teisę į pinigine socialinę paramą, nustato pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpį ir apskaičiuoja pinigines socialinės paramos dydį. Atsakingi darbuotojai priima sprendimus skirti, nutraukti, sustabdyti, perskaičiuoti pinigine socialinę paramą ar jos neskirti (Aprašo 31 p.). Bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens mėnesio pajamos socialinei pašalpai gauti apskaičiuojamos vadovaujantis Įstatymo 18 straipsniu, kompensacijoms gauti – Įstatymo 19 straipsniu (Aprašo 32 p.). Sprendimas dėl pinigines socialinės paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos, išskyrus atvejus, kai prašymui-paraiškai nagrinėti ir sprendimui priimti būtinas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas pinigines socialinės paramos teikimo pagrįstumui nustatyti. Šiais atvejais sprendimas dėl pinigines socialinės paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos, visų reikiamų dokumentų ir buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo akto gavimo dienos (Aprašo 33 p.).

Aprašo 51.2 papunktyje nustatyta, kad pinigine socialinė parama Įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais, remiantis buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo akte pateiktomis

išvadamis ir rekomendacijomis, taip pat Piniginės socialinės paramos skyrimo komisijai pasiūlius, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Aprašo 2 punkte nurodytiems bendrai gyvenantiems asmenims gali būti skiriama kompensacijos, jeigu išlaidos už būsto šildymą, už faktinį geriamojo vandens ir (ar) karšto vandens kiekį atitinka Įstatymo 11 straipsnyje nustatytus kompensuojamus dydžius, tačiau bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo neatitinka Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punkte nustatytų reikalavimų.

Dėl ginčo esmės

Komisija pažymi, kad Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 3, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 17, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2883 11 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnyje buvo įtvirtinta nuostata, kad pastarojo įstatymo 1 straipsnis taikomas prašymams-paraiškoms, pateikiamoms 2023 m. rugsėjo 1 d. ir vėliau.

Taigi kaip matyti iš pateikiamo teisinio reglamentavimo, įstatymų leidėjai prašymams-paraiškoms suteikti piniginę socialinę paramą, pateiktoms nuo 2023-09-01 ir vėliau, gražino reikalavimą vertinti ne tik asmenų pajamas, bet ir turimą turtą (*Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 3, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 17, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymas (priėmimo data 2023-09-12, TAR, 2023-09-18, Nr. 18278), aktuali redakcija, galiojanti nuo 2023-09-19*).

Tai nustačiusi, Komisija toliau šiame sprendime pasisakys dėl ginčo esmės.

Iš byloje esančių įrodymų matyti, kad iš esmės bylos šalys nesutaria būtent dėl pareiškėjų buto, esančio (*duomenys neskelbtini*), Kaunas (toliau - Butas), vertės nustatymo, kuris ir sudarė / sudaro didžiausią indėlį, apskaičiuojant bendrą turto vertės normatyvą bei ir deklaruoto turto vertę (kuri sudaro 129 860,87 eurų) (b.l. 23).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija tiek atsiliepime, tiek ir žodinio Komisijos posėdžio metu nurodė, kad Buto vertei nustatyti naudojo Valstybės įmonės Registrų centro interneto svetainėje skelbiamą 2023 m. sausio 1 dieną vidutinę nekilnojamojo turto rinkos vertę, kuri šiuo atveju buvo 116 000 eurų, arba 1 372,13 eurų 1m².

Paramos įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pastarojo įstatymo 15 straipsnyje nurodyto kiekvieno tipo nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinę vertę nustato ir valstybės įmonės Registrų centro interneto svetainėje skelbia valstybės įmonė Registrų centras pagal kiekvienų metų sausio 1 dieną vidutines nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose bei kitose savivaldybių teritorijose. Taigi šiuo atveju atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija bendro turto vertės normatyvo skaičiavimui naudodama viešą Valstybės įmonės Registrų centro interneto svetainėje skelbiamą 2023 m. sausio 1 dieną Buto vidutinę nekilnojamojo turto rinkos vertę, kuri šiuo atveju buvo 116 000 eurų, teisės aktų reikalavimų nepažeidė, bei nuo galiojančio teisinio reguliavimo nenukrypo.

Pažymėtina ir tai, kad nors žodinio Komisijos posėdžio metu pareiškėjas R. E. žodžiu ir išdėstė prieštaravimus dėl atsakovės Kauno miesto savivaldybės administracijos nustatyto ginčo buto (*duomenys neskelbtini*), Kaunas, įvertinimo skaičiuojant kompensaciją bei akcentavo, kad jų sename name esančio Buto 1 m² vertė galėtų būti daugiausia 800 eurų, tačiau įstatymų reikalavimus atitinkančių ir VĮ Registrų centro 2023-01-01 dienai nustatytą vertę paneigiančių įrodymų į bylą ne(pa)teikė.

Komisija pažymi ir tai, kad patikrinusi dokumente – Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-05 Išvadoje - pateiktus skaičiavimus, netikslumų ir / ar klaidų irgi nenustatė (b.l. 23).

Įvertinant aukščiau nurodyta, Komisija prieina prie išvados, kad pareiškėjų R. E. ir M. E. 2023 m. spalio 31 d. skundo atsakovui Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-05 sprendimo Nr. 89620 panaikinimo reikalavimas šioje dalyje yra nepagrįstas, todėl yra atmestinas.

Pažymėtina, kad ir LVAT praktikoje ne kartą yra konstatuota, jog „<...> atsakovas savo kompetencijos ribose įvykdė pareigą ir pateikė pareiškėjui tinkamą atsakymą, o tai, kad pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas

pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatų.“ (pvz., LVAT 2016-02-22 nutartis 2016-02-22 administracinėje byloje Nr. A-1150-520/2016).

Likusieji bylos proceso šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys lemiamos juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini. Be to, LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau - EŽTT) formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 16034/90 *V. de H. v Netherlands*, 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 20772/92 *H. v Finland*, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 *G.R. v Spain* ir kt.). LVAT jurisprudencijoje aiškinant Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) normas (ABTĮ 13 str. 1 d., 20 str.) taip pat ne kartą buvo imperatyviai pažymėta, kad įstatymo reikalavimas motyvuoti teismo sprendimą nereiškia įpareigojimo teismui atsakyti į kiekvieną proceso dalyvio argumentą (LVAT 2008 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁴⁴⁴-196/2008, 2009-07-24 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁷⁵⁶-151/2009, 2009 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵²⁵-194/2009, 2013 m. vasario 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-216/2013 ir kt.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjų R. E. ir M. E. 2023 m. spalio 31 d. skundą atsakovui Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-05 sprendimo Nr. 89620 panaikinimo atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Lionela Gelmanienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Darius Saveikis